

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/40/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619201252
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8619201252.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., E. F. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, so sídlom Stropkov, Nám. SNP 7, proti žalovanej obchodnej spoločnosti G. D., H., D. D. C., I. X, A.: XX XXX XXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Branislava Máčaja, s.r.o., so sídlom Bratislava, Vajnorská 21A, IČO: 46 759 875, o zaplatenie nemajetkovej ujmy s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 17.06.2022, č.k. 5C/27/2019 - 134, jednohlasne takto

rozhodol:

Priznáva žalobcovi vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Nepriznáva stranám náhradu trov dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 3.300 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol, žalobcovi priznal náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaná na účely uzavretia zmluvy o pripojení, ale aj ďalších činností súvisiacich s plnením tejto zmluvy mala zákonné oprávnenie spracúvať osobné údaje žalobcu. Ak teda k zásahu do súkromia žalobcu malo dôjsť pri legitímnom spracúvaní osobných údajov žalobcu a žalovaná takéto oprávnenie môže pre účely uzavretia a plnenia zmluvy o pripojení odvodiť zo zákona a na spracúvanie osobných údajov nepotrebuje súhlas žalobcu, potom zásah do súkromia žalobcu pri porušení ochrany jeho osobných práv, súvisí so zmluvou o pripojení, o ktorej spotrebiteľskom charaktere nemôže byť spor. Zistil, že strany uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu, pričom táto skutočnosť je v danom prípade podružná, pretože právny základ nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy vyplýva z iného právneho vzťahu, resp. má iný právny základ ako spotrebiteľská zmluva o pripojení. Právo na ochranu osobnosti za zásah do súkromného života žalobcu pre porušenie ochrany jeho osobných údajov bezprostredne súvisí so základným spotrebiteľským vzťahom medzi stranami založeným zmluvou o pripojení, pretože k porušeniu ochrany osobných údajov došlo v súvislosti so službami telekomunikačného operátora, ktoré žalovaná poskytla žalobcovi na základe zmluvy o pripojení a v jej rámci. Súd preto považoval predmetný spor za spor spotrebiteľský. Vyporiadal sa ďalej s námietkou miestnej príslušnosti so zdôraznením, že udalosť, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, a teda, jej súčasťou ako nemajetkovej ujmy, nastávala v obvode Okresného súdu Svidník. Táto skutočnosť ohľadom úniku dokladov s osobnými dátami žalobcu nebola sporná, a teda miestna príslušnosť Okresného súdu vo Svidníku je daná ako osobitná miestna príslušnosť podľa § 19 CSP. Námietku miestnej nepríslušnosti žalovanej považoval za nedôvodnú, a preto na ňu neprihliadol. Ďalej zdôraznil, že v konaní bolo preukázané, že pri spracovávaní osobných údajov žalobcu, ktoré boli odovzdané v súvislosti s poskytovaním telekomunikačných služieb žalovanou, došlo k bezpečnostnému incidentu, ktorý bol predmetom administratívneho konania na Úrade na ochranu osobných údajov SR. Následne Úrad

rozhodnutím z 22.12.2017 uložil sprostredkovateľovi - obchodnému zástupcovi žalovanej za porušenie povinností súvisiacich s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov a likvidáciou dokumentov pokutu v sume 5.000 eur.

Napriek skutočnosti, že v inom administratívnom konaní nebolo zo strany Úradu konštatované porušenie povinnosti žalovanej podľa zákona o ochrane osobných údajov), z dôvodov nachádzajúcich sa v súdnom spise existuje celý rad dôvodných pochybností o správnosti postupov žalovanej v súvislosti so zabezpečením ochrany osobných údajov s ich bezpečnosťou a korektnou likvidáciou. Dokumentácia s osobnými údajmi žalobcu bola dlhé obdobie bez povšimnutia na prevádzke obchodného zastúpenia žalovanej v D.. Je evidentné, že potrestaný obchodný zástupca žalovanej túto dokumentáciu nevytvoril a ani písomne neprebral, napriek tomu dal pokyn svojmu pracovníkovi skartovať túto dokumentáciu už v roku 2014, keď ju v predajni „našli“. Likvidáciu originálov písomností ale v konkrétnom prípade ani sprostredkovateľ nemohol vykonávať. Predmetná dokumentácia súvisiaca s bezpečnostným incidentom bola takmer tri roky bez povšimnutia na obchodnej prevádzke žalovanej v D., a to napriek tomu, že každý zákaznícky dokument, ktorý je vytvorený na predajnom mieste, je zaevidovaný v aplikácii H., kde je uvedený aj jeho status. Ak teda v aplikácii H. existoval monitoring každého zákazníckeho dokumentu vytvoreného na predajnom mieste a zvoz dokumentácie do centrálného archívu v Lučenci sa u žalovanej vykonával pravidelne raz za 14 dní, je ťažko predstaviteľné, že sporná dokumentácia sa len tak stratila z pozornosti žalovanej a ostala nepovšimnutá 3 roky. Súd prvej inštancie ďalej mal za preukázanú pasívnu vecnú legitimitáciu žalovanej. Bez ohľadu na výsledky administratívnych konaní je daná občianskoprávna zodpovednosť žalovanej, pretože táto je založená na objektívnom princípe. Žalobca odovzdal svoje osobné údaje na spracovanie žalovanej v súvislosti so zmluvou o pripojení uzatváral za žalovanú jej obchodný zástupca, či to, že osobné údaje žalobcu nezákonným spôsobom likvidoval iný obchodný zástupca. Žalobca bol v právnom vzťahu so žalovanou a osobné údaje odovzdal v súvislosti s poskytovanými telekomunikačnými službami práve žalovanej. Je preto nepodstatné, že žalovaná konala prostredníctvom svojich obchodných zástupcov. Právny vzťah, v rámci ktorého došlo k legitímnemu odovzdaniu osobných údajov žalobcu, vznikol na zákonom podklade len medzi žalobcom a žalovanou, preto iba žalovaná musí niesť za porušenie ochrany osobných údajov žalobcu občianskoprávnu zodpovednosť, ktorá je v podmienkach súkromnoprávnej ochrany osobnostných práv žalobcu, založená na objektívnom princípe, a teda v plnom rozsahu. Žalovaná tvrdila, že žalobca nešpecifikoval v čom by mala ním tvrdená morálna ujma spočívať a dokonca zastáva stanovisko, že v tomto prípade z povahy osobných údajov žalobcu žiadna morálna ujma prípadným zneužitím jeho osobných údajov ani len nemohla vzniknúť. Súd prvej inštancie zdôraznil, že takéto tvrdenie žalovanej je v rozpore s konštatovaním Predsedníčky Úradu v rozhodnutí z XX.XX.XXXX o rozklade spoločnosti J., D. proti rozhodnutiu Úradu o uložení pokuty za predmetný bezpečnostný incident, ktorým bolo zasiahnuté do práv žalobcov. Predsedníčka Úradu v odôvodnení tohto rozhodnutia v odôvodnení tohto rozhodnutia výstižne pomenovala negatívne následky neoprávneného sprístupnenia osobných údajov neobmedzenému počtu osôb a popísala aj mieru závažnosti bezpečnostného incidentu z prihliadnutím na okolnosti, za akých k incidentu došlo, čas trvania protiprávneho konania a kategóriu neoprávneného sprístupnených osobných údajov. S poukazom na to nie sú individuálne pocity žalobcu rozhodujúcim kritériom pre posúdenie závažnosti ujmy, vzniknutej na jeho právach, ale dôležitý je objektívny pohľad vo vzťahu k akejkoľvek fyzickej osobe, ktorej by bolo popisovaným spôsobom zasiahnuté do jej práv. Už samotný počet dotknutých osôb, ale najmä rozsah bezpečnostného incidentu, miera jeho závažnosti a okolnosti, za ktorých k nemu došlo, kategória neoprávneného sprístupnených osobných údajov a negatívne následky, odôvodňujú oprávnenosť nároku žalobcu na relatívnu satisfakciu za zásah do jeho práva na súkromie. Zdôraznil, že svojím obsahom a povahou možno právo na ochranu osobných údajov a právo na súkromný život, zaradiť medzi základné ľudské práva a slobody. Súčasťou práva na rešpektovanie súkromného života je aj ochrana osobných údajov. Ide o mimoriadne citlivú oblasť spoločenských vzťahov, do ktorých bolo protiprávnym konaním, za ktoré zodpovedá žalovaná, zasiahnuté. Súd prvej inštancie pri posudzovaní výšky relatívnej náhrady zohľadnil rozsah incidentu, počet dotknutých osôb, trvanie incidentu, význam chráneného záujmu žalobcu, aj významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu a priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 3 300 eur ako primeranú a vo zvyšku žalobu zamietol. Nepovažoval za vhodné pri stanovení výšky náhrady použiť prepočet podľa § 12 zákona č. 274/2017 Z. z., pretože na základe citovaného zákona ide o systém odškodňovania obetí štátom, ktorý aj autoritatívne stanovil zákonom, akú sumu prizná obetiam trestných činov. V súdnej veci však ide o typický občianskoprávny vzťah upravený normami súkromného práva. Žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu, keďže žalobca bol úspešný, čo do preukázania základu nároku a výška nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu.

3. Proti tomuto rozsudku, a to proti výrokom I. a III., podala včas odvolanie žalovaná, ktorá navrhla, aby odvolací súd rozsudok v tejto časti zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Nesúhlasí predovšetkým s tým, akým spôsobom sa súd prvej inštancie vypořiadal s námietkou miestnej príslušnosti Okresného súdu Svidník. Má za to, že súd si zamieňa dve rozdielne právne skutočnosti, a to právny základ spracúvania osobných údajov a právny základ vzniku práva na ochranu osobnosti. Žalovaná konštatuje, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je samostatné právo, ktoré nie je možné podriaďiť pod inštitút záväzkových vzťahov a nie je viazané na spotrebiteľskú zmluvu. Súd prvej inštancie nesprávne posúdil vec, konkrétne otázku, či v prípade žaloby žalobcu na ochranu osobnosti ide o spor spotrebiteľský alebo nie, a tým je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Dôsledkom tohto nesprávneho právneho posúdenia veci je skutočnosť, že neboli splnené procesné podmienky konania, požadované príslušnými ustanoveniami CSP, nakoľko vo veci konal a rozhodoval miestne nepríslušný súd. Zároveň tým, že tento súd vo veci konal a rozhodol, aj napriek tomu, že nebol súdom miestne príslušným, došlo k porušeniu základného práva žalovanej na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR. Žalovaná ďalej zastáva stanovisko, že nie je v tomto konaní pasívne legitimovaná tak, ako to ustálil súd prvej inštancie. Zdôrazňuje, že podľa § 1 písm. a) zákona o ochrane osobných údajov, tento zákon upravuje ochranu práv fyzických osôb neoprávneným zasahovaním do ich súkromného života pri spracúvaní osobných údajov a zároveň podľa písm. b) tohto zákona upravuje práva, povinnosti a zodpovednosť pri spracúvaní osobných údajov fyzických osôb. Poukazuje na § 5 ods. 2 tohto zákona, podľa ktorého môže osobné údaje spracúvať iba prevádzkovateľ a sprostredkovateľ. Podľa § 8 ods. 8 tohto zákona, sprostredkovateľ je povinný dodržiavať povinnosti ustanovené prevádzkovateľovi, potom podľa § 19 zákona sprostredkovateľ vo vzťahu k dotknutým osobám priamo zodpovedá za bezpečnosť spracúvania ich osobných údajov, pričom v tejto súvislosti je povinný sprostredkovateľ chrániť spracúvané osobné údaje dotknutých osôb pred ich poškodením, zničením, stratou, zmenou, neoprávneným prístupom a sprístupnením, poskytnutím alebo zverejnením, ako aj pred akýmikoľvek inými neprípustnými spôsobmi spracúvania. Súd pri určení pasívnej legitimácie žalovanej túto otázku nesprávne právne posúdil. Skutočnosť, že žalovaná nezodpovedá za predmetný bezpečnostný incident, pri ktorom došlo k sprístupneniu osobných údajov žalobcu, skonštatoval právoplatne Úrad, a to rozhodnutiami z XX.XX.XXXX H. K. XX.XX.XXXX. Úrad skonštatoval, že žalovaná v súvislosti so spracovaním osobných údajov dotknutých osôb, v súvislosti s týmto incidentom, vrátane žalobcu, neporušila svoje povinnosti podľa zákona o ochrane osobných údajov. V tejto súvislosti poukázala na potrebu aplikácie ust. § 194 ods. 2 CSP. Záver súdu prvej inštancie, že keď žalovaná svoju občianskoprávnú zodpovednosť za bezpečnostný incident vo vzťahu k iným dotknutým osobám nenamietla, je táto daná, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Konštrukcie súdu, ktorý exaktné nevyjadrenie sa žalovanej k otázke jej zodpovednosti považuje za konkludentný súhlas žalovanej s existenciou zodpovednosti, predstavujú nesprávnu právnu interpretáciu tohto právneho úkonu žalovanej - list právneho zástupcu žalovanej dotknutým osobám z 28.2.2018. Súd prvej inštancie pri svojich záveroch o existencii právnej zodpovednosti žalovanej, ktoré sú založené na opodstatnených pochybnostiach súdu, nedostatočne zistil skutkový stav, vec nesprávne právne posúdil, ignoroval rozhodnutia Úradu, ktorý sa týmito skutočnosťami zaoberal, a tým sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Ďalej uvádza, že žalobca do dnešného dňa ani len nedokázal identifikovať nie to ešte preukázať údajnú nemajetkovú ujmu, ktorá mu vznikla, v čom táto spočíva, akú má povahu a intenzitu alebo ako sa prejavila, či prípadne stále prejavuje v jeho nemajetkovej sfére, v čom spočíva jej závažnosť a podobne. Žalobca teda neuniesol ohľadom existencie údajnej jemu vzniknutej nemajetkovej ujmy svoje dôkazné bremeno. Základnými predpokladmi pre vznik zodpovednosti za nemajetkovú ujmu sú pritom porušenie právnej povinnosti a existencia nemajetkovej ujmy na strane žalobcu, ako aj príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a nemajetkovou ujmovou vzniknutou žalobcovi. Postup, kedy súd prvej inštancie neskúmal, či žalobcovi nemajetková ujma vznikla, akú má povahu, intenzitu, závažnosť, šírku okruhu pôsobenia nepriaznivého následku, či naďalej pretrváva, resp. sa prejavuje, ale uspokojil sa iba so všeobecným konštatovaním, že k vzniku nemajetkovej ujmy, dokonca závažnej, došlo u žalobcu už iba tým, že nedošlo len k ohrozeniu osobnostných práv žalobcu, ale priamo k ich porušeniu, má za následok nesprávne zistenie rozhodujúcich skutočností. Žalovaná priznanú peňažnú náhradu vo výške určenej súdom prvej inštancie považuje za neprimeranú, neadekvátnu, neproporcionálnu a ako takú za nespravodlivú. Súd prvej inštancie nezdôvodnil, prečo žalobcovi priznal práve 50 % zo sumy, ktorou by bola odškodnená od násilného sexuálneho trestného činu a akými úvahami sa pritom vôbec riadil. Žalovaná si v tejto súvislosti kladie otázku, či ujma, ktorá vznikla žalobcovi, ktorú však nepreukázal tým, že sa vytvorila možnosť sprístupnenia jeho osobných údajov nepovolánym osobám, je vôbec porovnateľná s ujmovou vo forme celoživotnej traumy osoby, ktorá bola napr. znásilnená, a teda, že by žalobcovi mala byť ako primeraná vyplatená suma zodpovedajúca

50 % sumy, ktorá by bola vyplatená obeti tohto trestného činu. Podľa žalovanej rozhodne nie. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov, v ktorých sa priznávali stranám konania či sťažovateľom nemajetkové ujmy za podstatne iných okolností a v inom rozsahu a aj z toho je podľa jej názoru zrejmé, že priznaná peňažná náhrada nemajetkovej ujmy je celkom zjavne premrštená. Žalovaná nesúhlasí ani s rozhodnutím súdu prvej inštancie ohľadom výroku o trovách konania. Má za to, že vo veci s ohľadom na charakter sporu bolo opodstatnené postupovať podľa § 257 CSP a navyše, súd prvej inštancie žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnej výške aj napriek tomu, že v spore bol len čiastočne úspešný. Na základe všetkých týchto dôvodov navrhla žalovaná podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalobca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Podrobným spôsobom vo svojom vyjadrení (č.l. 170 a nasl.) poukázal na to, že súd prvej inštancie sa správnym spôsobom vyporiadal s námietkou miestnej príslušnosti súdu, pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v spore, existenciou zásahu do súkromia žalobcu namietaným konaním zo strany žalovanej, výškou prisúdenej relutárnej náhrady a nárokom žalobcu na plnú výšku trov konania.

5. Písomným podaním z 25.10.2022 sa žalovaná vyjadrila k stanovisku žalobcu a zotrvala na podanom odvolaní a dôvodoch tam uvedených.

6. Žalobca vo vyjadrení z 24.11.2022 zotrval na uvádzanej argumentácii vo vzťahu k predmetu sporu a navrhol, aby odvolací súd o odvolaní žalovanej rozhodol spôsobom navrhovaným v rámci jeho vyjadrenia k odvolaniu.

7. O odvolaní žalovanej rozhodol Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 24.05.2023 č.k. 2Co 1/2023 - 224 tak, že potvrdil rozsudok vo výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi 110 eur, v prevyšujúcej časti zmenil rozsudok vo výroku I. tak, že žalobu o zaplatenie nemajetkovej ujmy na sumu 110 eur zamietol. Priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O trovách celého konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a priznal procesne úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov celého konania s tým, že o výške týchto trov rozhodne následne súd prvej inštancie samostatným uznesením postupom podľa § 262 ods. 2 CSP.

8. Proti časti rozsudku odvolacieho súdu, a to proti výroku o trovách konania, podala žalovaná dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd SR uznesením z 25.06.2025 č.k. 1Cdo 34/2024-305. Dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. mája 2023 sp. zn. 2Co 1/2023-224 vo výroku o trovách konania (II. výrok) zrušil a v rozsahu zrušenia mu vec vrátil na ďalšie konanie. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.09.2025.

9. V odôvodnení rozhodnutia dovolací súd uviedol, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany prednesené na súde prvej inštancie i v podanom odvolaní. V posudzovanom spore dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v dovolaní napadnutej časti nespĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia, a preto ho bolo potrebné považovať za nepreskúmateľné. Uviedol, že z obsahu spisu vyplynulo, že odvolací súd sa v odôvodnení rozsudku dostatočne nevysporiadal s kľúčovými tvrdeniami žalovanej vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách konania uvedenými v odvolaní. Nereflektoval na argumentáciu žalovanej, že žalobca bol v spore úspešný iba čiastočne a taktiež, aby odvolací súd pri určovaní trov konania využil svoje moderačné práva podľa § 257 CSP. Poukázala v tejto súvislosti na to, že vzhľadom na celkový počet žalobcov v identickom spore, odhaduje žalovaná výšku trov právneho zastúpenia viac ako 200.000 eur, pričom priznaná nemajetková ujma popri žalobcovi D. a 42 ďalších žalobcov bola len v sume 50.877,60 eur. Preto je priznanie trov konania podľa žalovanej v rozpore s dobrými mravmi, keď žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania, pričom bol úspešný v spore len čiastočne. Dovolací súd preto dovolanie žalovanej v tejto časti vyhodnotil ako dôvodné, pretože v ňom opodstatnene namietala, že odvolací súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby ako strana uskutočňovala jej patriace procesné práva v miere porušujúcej právo na spravodlivý proces. Preto rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutom výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia mu vrátil vec na ďalšie konanie.

10. Odvolací súd vzhľadom na uvedenú situáciu opätovne preskúmal rozsudok v napadnutej časti, a to vo výroku o trovách konania (v rozsahu zrušenia dovolacím súdom) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej proti výroku o trovách konania dôvodné nie je.

11. Súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav no zo zistených skutočností prijal sčasti nesprávny právny záver. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie z uvedeného dôvodu zmenil nad sumu 110 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (§ 388 CSP) pokiaľ ide o vec samú, pričom toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

12. O trovách celého konania súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, tak že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi v celom rozsahu proti žalovanej s poukazom na jeho úspech v konaní pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu.

13. Podľa ust. § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

14. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

15. Podľa ust. § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že ide o vec patriacu do skupiny viacerých vecí s rovnakým skutkovým a právnym základom, ktoré sú prejednávané na Okresnom súde Svidník z dôvodu, ktorý aj v prejednávanej veci bol nepochybne ustálený súdom prvej inštancie a ktorý bol dôvodom pre rozhodnutie L. D. K. XX.XX.XXXX, číslo: XXXXX/XXXX-XX-XX, v ktorom tento orgán konštatoval porušenie zákona tým, že pri likvidácii listín obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti G. D., H. v rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste, nepostupoval s náležitou starostlivosťou. Táto okolnosť, teda porušenie zákona na ochranu osobných údajov v prejednávanej veci, bola dôvodom pre priznanie nemajetkovej ujmy v zmysle výroku I. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

17. Odvolací súd v toto smere poukazuje na to, že otázka náhrady trov konania v týchto veciach bola predmetom prieskumu tak odvolacieho súdu, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci II. ÚS 233/2022, pričom Ústavný súd v uznesení z 24.05.2022 uvedenej spisovej značky konštatoval, že možno konštatovať plný úspech žalobcu v spore o ochranu proti zásahu do jeho osobnostných práv, ak súd skonštatuje takýto zásah, pričom za tejto situácie patrí žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásad úspechu. Zároveň Ústavný súd konštatoval, že z tohto hľadiska je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

18. Do pozornosti odvolací súd dáva, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020, zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020 konštatoval cit.: „V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca.“ Obdobne rozhodol ústavný súd vo veciach pod sp. zn. I. ÚS 24/2021, II. ÚS 225/2020, II. ÚS 399/2019, III. ÚS 475/2018, II. ÚS 397/2020.

19. Z týchto názorov Ústavného súdu vychádzali potom rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajského súdu v Prešove) v otázke náhrady trov konania a z tohto názoru treba vychádzať aj v prejednávanej veci pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov.

20. Zo samotného znenia § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (advokátskej tarify do 31.12.2023) vyplýva, že tarifnou hodnotou je suma 1.000 eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy a suma 2.000 eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy. Okolnosť v akej výške v konečnom dôsledku táto náhrada nemajetkovej ujmy bude priznaná, nie je právne významná z pohľadu nárokov na náhradu trov konania. Rozhodujúcou okolnosťou je to, že žalobca mal vo veci úspech, nakoľko zásah do jeho osobnostných práv v súvislosti s nesprávnym nakladaním s jeho osobnými údajmi, bol zistený a preto má nárok v zmysle citovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky na plnú náhradu trov konania.

21. Nemožno preto súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že žalobcovi ako plne úspešnej strane, čo do základu, patrí plná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, pričom ide o štandardný a zaužívaný výrok o nároku na náhradu trov konania používaných v prípadoch, kedy výška plnenia závisí od úvahy súdu a kde za plne úspešného sa považuje žalobca vtedy, ak vo výške plný úspech nemal.

22. Podľa ust. § 257 CSP môže súd výnimočne náhradu trov konania nepriznať, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa sú generálnym dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania a použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter.

23. Z Nálezu ÚS III. 98/2018 z 02.05.2018 vyplýva, že podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho „nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane.“ Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. „Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 727/2000).“ Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1).

24. Právo na priznanie primeranej a právnymi predpismi stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú, je súčasťou práva na spravodlivý proces a tiež súvisí, pokiaľ ide konkrétne o náhradu trov právneho zastúpenia, s majetkovým právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a právom na právnu pomoc v zmysle čl. 37 ods. 2 listiny (porovnaj Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 119/2012).

25. Odvolací súd v súvislosti s prípadnou aplikáciou dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, ktorej sa dožaduje žalovaný G., H. (ďalej len zodpovedná osoba za porušovanie osobných údajov GDPR) pripomína, že všeobecné nariadenie o ochrane údajov (anglicky General Data Protection Regulation, skrátene GDPR), plným názvom Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), je nariadenie Európskej únie, ktorého cieľom je výrazné zvýšenie ochrany osobných údajov občanov.

26. V Úradnom vestníku Európskej únie bolo vyhlásené 27. apríla 2016. Nariadenia, v schválenom znení, sú priamo účinné pre každý členský štát EÚ. V slovenskom právnom poriadku je nariadenie premietnuté aj do zákona č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 29. novembra 2017. Zákon 18/2018 Z.z. je účinný na Slovensku rovnako ako GDPR od 25. mája 2018. Zákon bol priamo aj nepriamo aktualizovaný v roku 2019 (v znení č. 35/2019 Z.z. (nepriamo), 221/2019 Z.z.).

27. Nariadenie chráni základné práva a slobody fyzických osôb so zameraním na právo ochrany osobných údajov. Stanovuje pravidlá ochrany fyzických osôb a pravidlá pre voľný pohyb (ktorý sa nesmie

obmedziť ani zakázať) osobných údajov v Európskej únii (Článok 1, ods. 1-3). Táto konzistentná úroveň ochrany fyzických osôb v celej únii má zabrániť rozdielom, ktoré sú prekážkou voľného pohybu osobných údajov v rámci vnútorného trhu (preambula, ods.13).

28. GDPR niektoré osobné údaje považuje za „citlivé“ (článok 4 ods. 13, 14 a 15, článok 9a odôvodnenia 51 - 56 GDPR, ktoré sa takto súhrnne nenazývajú ale sú uvádzané ako „genetické údaje“, „biometrické údaje“ „údaje týkajúce sa zdravia“), ktorých spoločným znakom je, že podliehajú osobitným podmienkam spracovania. Na stránkach Európskej komisie sú uvedené tieto

- i. osobné údaje, ktoré odhaľujú rasový alebo etnický pôvod, politické názory, náboženské alebo filozofické presvedčenie
- ii. členstvo v odborových zväzoch;
- iii. genetické údaje, biometrické údaje spracúvané len na účely identifikácie ľudskej bytosti;
- iv. zdravotné údaje;
- v. údaje týkajúce sa sexuálneho života alebo sexuálnej orientácie danej osoby.

29. V rámci stanovenia „kategórií“ osobných údajov, ktoré patria do osobitnej kategórie osobných údajov, došlo na Slovensku k zmenám platným od 25.05.2018. Podľa Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ÚOOÚ)

- i. zákon č. 122/2013 Z. z. pozná osobitnú kategóriu osobných údajov, ktoré sú v uvedené v § 13 a odtiaľ vypadol z týchto citlivých osobných údajov údaj o členstve v politickej strane alebo hnutí a tiež
- ii. rodné číslo. Slovenská republika prijala novú úpravu spracúvania rodného čísla, ako národného identifikátora a to v § 78 ods. 4 zákona č. 18/2018 Z.z., a to na základe splnomocňujúceho ustanovenia nariadenia v čl. 87. Stále platí, že rodné číslo je zakázané zverejňovať, právo zverejniť rodné číslo má iba dotknutá osoba, ktorej sa týka.
- iii. Zo zoznamu citlivých osobných údajov tiež vypadli údaje týkajúce sa uznania viny za trestné činy a priestupky, ktoré sa stali samostatnou kategóriou osobných údajov a sú uvedené v čl. 10 nariadenia.

30. Pre uvedené skutkové okolnosti porušenie práva na ochranu osobných údajov a najmä 400 násobné porušenie ochrany GDPR citlivých údajov obyvateľov okresu D. H. D. by zvýhodniť porušovateľove práva a jeho majetok bolo nielen nerozumné, ale aj v príkrom rozpore s princípom spravodlivého usporiadania pomerov so zreteľom na priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy. Uprednostniť osobu zodpovednú za porušenie práva pred obeťou porušenia osobných údajov podľa presvedčenia odvolacieho súdu je neakceptovateľné.

31. Iný záver by predstavoval presadenie typických prvkov zabránenia alebo odradenia od legitímneho výkonu prirodzených a zákonných práv hrozbou právnej sankcie, tzv. Chilling Effects. Inak povedané je neakceptovateľné, aby osoba zodpovedná za čím rozsiahlejšie porušenie práva na ochranu osobných údajov spotrebiteľov, očakávala zvýhodnenie svojho postavenia prostredníctvom rozhodovania o náhrade trov konania. Aj preto je ustanovenie § 257 CSP v danej veci v prospech obchodnej spoločnosti neaplikovateľné.

32. Odvolací súd je presvedčený, že nepriznaním náhrady trov inak úspešnej strane sporu, by došlo k porušeniu práv odvolateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

33. Je potrebné poukázať na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08). Hypotetické priznanie trov konania v rozsahu 200.000 eur v iných, avšak skutkovo podobných konaniach, nemohlo mať dopad na prejednávajúcu vec, totižto nepochybne nárok na náhradu trov konania je nárokom patriacim strane sporu a advokát je platobným miestom (pozri § 263 CSP).

34. Odvolací súd nepovažoval za dôvod hodný osobitného zreteľa žalovanou tvrdené opakovanie veľkého počtu obsahovo a formálne rovnakých úkonov (žalôb) zo strany žalobkyne pretože rovnaká skutočnosť svedčí aj žalovanej strane, ktorá je teda (stranou) vo viacerých súdnych konaniach s

identickým skutkovým aj právnym základom a vo všetkých týchto konaniach ju zastupuje ten istý právny zástupca.

35. Odvolací súd nestotožnil ani s tvrdením žalovanej o existencii dôvodu hodného osobitného zreteľa spočívajúcom v tom, že žalovaná bola do súdneho konania reálne donútená v dôsledku uplatnenia neprimeranej sumy vo výške 5.000 eur a takto uplatnená suma jej nedávala možnosť vyhnúť sa tomuto súdnemu konaniu.

36. Z úradnej činnosti je známe odvolaciemu súdu, že v tejto skupine prípadov s rovnakým skutkovým a právnym základom ani po opakovanom právoplatnom judikovaní právneho základu nároku iných dotknutých osôb tým istým bezpečnostným incidentom žalovaná stále namietala nielen neprimeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ale najmä popierala samotný právny základ nároku dotknutých osôb a to napriek stále pribúdajúcim a v súčasnosti už desiatkam rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré danosť nároku dotknutých osôb právoplatne judikovali. Pre takýto prípad si žalovaná musí byť dobre vedomá všetkých dôsledkov, ktoré sú s neúspešným sporom spojené, vrátane povinnosti nahradiť trovy konania úspešnej strany. Zásada úspechu vo veci (zodpovednosti za výsledok sporu) je charakteristická pre sporové konania a jej obsahom je stále povinnosť nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania.

37. Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 Smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity sa majú vykladať v tom zmysle, že: bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje uložiť spotrebiteľovi povinnosť znášať časť trov konania, ak v nadväznosti na konštatovanie neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej nekalej povahy sa jeho návrhu na vrátenie súm, ktoré boli na základe tejto podmienky zaplatené bez právneho dôvodu, vyhovel len čiastočne, pretože je prakticky nemožné alebo nadmerne ťažké určiť rozsah práva tohto spotrebiteľa na vrátenie týchto súm. (pozri rozsudok SD EU C-714/22)

38. Z týchto stručných dôvodov odvolací súd nezistil ani jeden akceptovateľný dôvod na použitie zmierňujúceho ustanovenia § 257 CSP, a to ani čiastočne v prospech osoby zodpovednej za masívne porušenie osobných údajov podliehajúcej ochrane únijovému právu.

39. Odvolací súd tak rozhodol o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi voči žalovanej v celom rozsahu s poukazom na úspech žalobcu v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. Na základe judikatúry Ústavného súdu v bodoch 18-19 tohto rozhodnutia je nepochybné, že žalobcovi patrí plný nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania bez ohľadu na to, že v konečnom dôsledku bola priznaná suma 110 eur náhrady nemajetkovej ujmy, aj keď sa uplatňovala pôvodne vo výške 5.000 eur. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobca bol, čo sa týka základu nároku, plne úspešný, a to čo sa týka prvoinštančného aj odvolacieho konania, má preto právo na plnú náhradu trov konania.

40. V rámci výroku tohto uznesenia odvolací súd rozhodol aj o trovách dovolacieho konania podľa § 453 ods. 3 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 257 CSP. Žalovaná síce bola úspešná v rámci dovolacieho konania, keď dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o trovách konania a vznikol by jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania podľa § 255 ods. 1 CSP. Odvolací súd však zohľadnil v tomto prípade dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, spočívajúce v tom, že na žalovanej strane ide o osobu zodpovednú za rozsiahle porušenie práva na ochranu osobných údajov spotrebiteľov a bolo by rozpore s princípom spravodlivého usporiadania pomerov medzi stranami sporu, pokiaľ by jej bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania, obzvlášť za situácie pokiaľ odvolací súd po vrátení veci dovolacím súdom opätovne rozhodol tak, že priznal žalobkyni náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Preto odvolací súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).